

ZAKLJUČCI I PLAN AKTIVNOSTI SUDIONIKA

1. KONFERENCIJE SINDIKATA METALACA

JUGOISTOČNE EUROPE

Primošten, 15.-16.05.2008.

Sudionici 1. Konferencije sindikata metalaca Jugoistočne Europe suglasni su da:

- kapital sve više traži jeftinu radnu snagu i što manje uređene pravne uvjete za prava radnika radi povećanja profita;
- poslodavci i vlasnici koji otvaraju poslovne podružnice i preseljavaju kapital u druge zemlje često ne žele primjenjivati u potpunosti propise tih zemalja posebno kad se oni odnose na prava radnika;
- poslodavci iz zemalja iz koje je kapital preseljen ne žele primjenjivati ni sklopljene kolektivne ugovore koji na višem nivou određuju prava radnika, već zahtijevaju njihovu izmjenu zahtijevajući u pregovorima s sindikatom umanjenje gotovo svih prava radnika, a posebno dana godišnjeg odmora, plaća, povećanja plaća i naknada plaća, te otpremnina.
- poslodavci posebnim metodama nastoje smanjiti organizaciju sindikata u sindikalnim podružnicama, a pregovorima za kolektivne ugovore posebno zahtijevaju smanjenje prava na oslobođenje od rada s naknadom plaće za sindikalne povjerenike. To vješto rade ili preko izbora za radnička vijeća ili ne produžavanjem ugovora o radu sklopljenih s radnicima na određeno vrijeme;
- su plaće radnika različite po zemljama što zahtijeva dodatni angažman sindikalne organizacije;
- su radnici migranti u posebno podređenom položaju jer su spremni raditi u težim radno-pravnim uvjetima i za daleko nižu plaću i primanja od domicilnih radnika, te da se ne učlanjuju u sindikat ni u matičnoj zemlji niti u zemlji u koju su došli kao migranti.

Sudionici 1. Konferencije sindikata metalaca Jugoistočne Europe suglasni su da:

- do sada sindikati nisu razmjenjivali podatke o kretanju kapitala, o poslodavcima, o sindikalnim strukturama i o predstavnicima radnika u multinacionalnim kompanijama;
- se nisu obavještavali o sklopljenim kolektivnim ugovorima i ugovorenim pravima radnika u njima;
- se nisu obavještavali o zakonodavnoj regulativi;
- se nisu obavještavali o poduzimanju ili o poduzetim sindikalnim akcijama;
- se nisu obavještavali o radu radnika migranata iz pojedine zemlje.

Stoga sindikati predlažu slijedeće mjere i akcije:

1. U području formiranja tzv. banke podataka sindikati se obvezuju:

U roku od šest mjeseci dostaviti jedni drugima zakonske propise koji se odnose na određivanje prava radnika iz radnog odnosa (kao na pr. Zakon o radu, Zakon o zapošljavanju stranaca, i dr.)

U roku od šest mjeseci dopuniti tablicu podataka o multinacionalnim kompanijama

U roku od šest mjeseci dostaviti važeće kolektivne ugovore prema popisu poslodavaca iz tablice podataka.

2. U području kontinuiranog obavješćavanja sindikati će se međusobno informirati o:

Promjenama, izmjenama i dopunama u tablici podataka multinacionalnih kompanija, sklopljenih kolektivnih ugovora, zakona iz područja radno-socijalnog zakonodavstva– jednom godišnje. Ako promijena i nije bilo sindikati se obvezuju i o tome međusobno informirati.

Pokretanju industrijskih akcija od strane svojega sindikata, a kod poslodavca svojoj zemlji;

Sindikati će kad to zajednički ocijene potrebnim provoditi zajedničke akcije prema istom poslodavcu koji posluje u dvije i više zemalja.

Sindikati će se obavješćavati i o radnicima migrantima i pružati im sve usluge u zaštiti njihovih prava iz radnog odnosa.

3. Sindikati su suglasni da će po posebnim područjima, kao rezultat rada u radionicama poduzimati slijedeće:

3.1. Na području standarda rada, a u

- a). primjena važnih konvencija ILO-a,
- b). radno zakonodavstvo,
- c). Kolektivni ugovori u MNC

3.1.1. Učesnici radionice su se složili da se razlikuje stupanj implementacije međunarodnih konvencija i standarda rada u pojedinim nacionalnim zakonodavstvima.

3.1.2. U svim zemljama jugoistočne Evrope postoje zakoni o radu, nacionalni i granski kolektivni ugovori koje multinacionalne kompanije u pojedinim odredbama ili u cjelini ne poštuju i teže ka što manje uređenim radno-pravnim odnosima;

3.1.3. U situacijama kada multinacionalne kompanije krše međunarodne konvencije i nacionalno radno zakonodavstvo neophodno je obaveštavanje javnosti, gdje je značajna uloga medija. Smernice OECD za multinacionalne kompanije su dobar alat za djelovanje u multinacionalnim kompanijama, ali osim njih je neophodno koristiti i druge sindikalne metode pritiska (štajk, mediji i sl.)

3.2. Na području plaća i materijalnih prava radnika u MNC sindikati se obvezuju da će se dodatno angažirati u cilju:

3.2.1. provođenja potpisanih kolektivnih ugovora, odnosno potpisivanja tamo gdje nisu sklopljeni zbog očuvanja materijalnih prava radnika.

3.2.2. povećanja cijene rada sukladno s porastom troškova života i finansijskih rezultata na razini MNC zbog poboljšanja materijalnih prava.

3.3. Na području djelovanje sindikata metalaca kod poslodavaca u MNC s posebnim naglaskom na migraciju radnika, a polazeći od Rimske Deklaracije 1999. godine, Bečke Deklaracije iz 2000. godine o cijeni radne snage, radna grupa je na ovoj radionici zaključila:

3.3.1. Temelj za svako sindikalno djelovanje je međusobno informiranje i razmjena dokumenata, te stvaranje baze podataka.

3.3.2. Temelj za sindikalno organiziranje je i društveno odgovorno poslovanje poslodavaca

3.3.3. Fleksibilno organiziranje sindikata i njegovo prilagođavanje novim uvjetima reorganizacije MNC, a što ne podrazumjeva kršenje usvojenih statuta sindikata. Sindikat mora preuzeti ulogu povezivanja radnika u MNC u onim kompanijama u kojima nema radničkog vijeća (Savet zaposlenih, savet radnika). Takvo organiziranje pridonijelo bi kontroli zapošljavanja i protoka radne snage, te smanjenja rada na crno, odnosno kontroli zapošljavanja preko agencija.

3.3.4. Da bi navedeno mogli ostvariti neophodno je obrazovanje članstva u MNC.

3.3.5. Sindikati na nacionalnoj razini bi od vlada država morali tražiti zakonske preduvjete za prikazivanje uspješnosti poslovanja poduzeća u MNC kako bi radnici mogli ostvariti participaciju u dobiti kod tih poslodavaca.

4. Za praćenje realizacije prethodnih Zaključaka zadužuje se radna grupa u sastavu: Jakov Nikić, Vlada Miljuš, Mare Ančeva, Albert Vodovnik, Dragan Mijanović i Vesna Mlinarić.

Radna grupa će dodatno izraditi sustav praćenja koji se obvezuju poštivati svi sindikati.

Do 2. Konferencije sve prethodno navedene informacije moraju biti dostavljene, a ovi Zaključci moraju biti provedeni.

Sudionici 1. Konferencije sindikata metalaca Jugoistočne Europe su još na kraju zaključili da će domaćin 2. Konferencije sindikata metalaca Jugoistočne Europe biti Samostalni sindikat metalaca Srbije- Pokrajinska organizacija SSMS za Vojvodinu, te da se baza podataka stvara kod domaćina 2. Konferencije.

Sudionici 1. Konferencije sindikata metalaca Jugoistočne Europe